

ДИТЯЧИЙ МИСТЕЦЬКИЙ КОНКУРС «РОЗУМ-FEST»: ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОВІДНИКА «ГЕТЬМАНСЬКА СТОЛИЦЯ»

Стаття присвячена одному з напрямків культурно-просвітницької роботи Національного заповідника «Гетьманська столиця» – конкурсу «РОЗУМ-fest».

У статті розглядаються питання особливостей проведення конкурсу, шляхи його організації та популяризації, співпраця та комунікація з учасниками конкурсу.

Ключові слова: Палац гетьмана Кирила Розумовського, конкурс «РОЗУМ-fest», діти, молодь, Національний заповідник «Гетьманська столиця».

Збереження і відтворення традиційного характеру середовища, пов'язаного з історією української держави доби Гетьманщини, здійснюється шляхом впровадження культурно-освітньої, науково-дослідної, охоронної, музейної, туристичної діяльності – Національним заповідником «Гетьманська столиця».

Відгукуючись на виклики часу, Національний заповідник «Гетьманська столиця» впроваджує нові форми співпраці із відвідувачем, а разом і урізноманітнює вже існуючі заходи та проєкти, які через призму пізнання історії гетьманської столиці Батурина допомагають поглибити знання з історії української держави.

Одним із пріоритетних завдань Національного заповідника «Гетьманська столиця» є співпраця та комунікація із молодим поколінням українців, донесення до них важливості розуміння та вивчення історії власної держави, разом з тим працювати над залученням молодого покоління до формування і споживання культурного продукту. Варто зазначити, що у сьогоденних умовах російської агресії питання історичної тяглості та національної свідомості є надзвичайно важливою та клопіткою справою.

Впродовж років системна робота колективу заповідника з питання національно-патріотичного виховання дала свої помітні та позитивні результати. Одним із яскравих прикладів такої роботи є організація та проведення конкурсу «РОЗУМ-fest», який був започаткований у 2017 р. [1]. Основним меседжем проведення конкурсу є популяризація державного та культурного надбання гетьмана України Кирила Розумовського та його родини. Саме Батурина – це місто, яке найкраще презентує державотворчу діяльність Кирила Розумовського. Саме тут з 1750 по 1764 рр. він формував свою гетьманську резиденцію, а згодом на його замовлення був споруджений палацово-парковий ансамбль, який сьогодні є свідченням величчя гетьманської України, і саме у м. Батурині гетьман навіки упокоївся 1803 р. Власне і назва конкурсу «РОЗУМ-fest» перш за все пов'язана з Кирилом Розумовським.

Але окрім Кирила Розумовського варто зазначити, що Батурина тривалий час був місцем перебування інших гетьманів: Дем'яна Ігнатовича, Івана Самойловича, Івана Мазепи, Пилипа Орлика, та органів державної влади, і саме звідси здійснювалося управління політичною діяльністю країни – внутрішньою та зовнішньою. Слід зазначити, що розкриваючи тему Гетьманщини, не оминається і тема козацтва та його внесок у розвиток державотворчої ідеї. Саме вся вище зазначена інформація і стала основною метою конкурсу.

Перш ніж почати проводити Конкурс, тривали роботи над розробкою його положення, в якому було означено наступні розділи: організатори та партнери; мета і завдання; умови і порядок проведення; номінації конкурсу; керівництво конкурсом; визначення та нагородження переможців і учасників конкурсу; фінансові умови конкурсу; строки та місце проведення конкурсу; інформаційне забезпечення конкурсу.

Конкурс «РОЗУМ-fest» проводиться у I кварталі кожного року. Його учасниками є учні загальноосвітніх шкіл та початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, студенти училищ та коледжів у двох вікових категоріях: 8–12 та 13–18 років. Конкурс має дві

номінації: «Слово» і «Декоративно-прикладне мистецтво». Підведення його підсумків відбувається в день народження гетьмана Кирила Розумовського – 18 березня, в єдиному збереженому гетьманському палаці на території нашої держави в м. Батурині, що також є досить символічним. Визначення переможців проводиться окремо по кожній віковій категорії конкурсним журі, колегіально. Оцінювання дитячих робіт здійснюється за наступними критеріями: оригінальність ідеї, тематична відповідність та повнота розкриття визначеної теми, творчий підхід, рівень володіння технікою, матеріалом; якість роботи; презентація роботи, розкриття творчого задуму. Передбачені I, II та III призиви місця по різних номінаціях та вікових категоріях, а також Гран-Прі. Кожен учасник конкурсу зазвичай отримує диплом та заохочувальний подарунок, за рішенням організаторів конкурсу призери отримують і грошову винагороду, які забезпечують благодійники Національного заповідника [2].

В якості популяризації Конкурсу, роботи його учасників в номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» презентуються в палаці Кирила Розумовського, а роботи в номінації «Слово» публікуються на шпальтах газети заповідника «Слово «Гетьманської столиці» [3; 8].

Одним із яскравих прикладів проведення «РОЗУМ-fest», став конкурс, що відбувся у 2019 р. та був присвячений відзначенню 350-річчя з дня започаткування гетьманської резиденції у Батурині. Того року було подано 57 робіт з Сумської та Чернігівської областей [4].

У 2020 р. Covid-19 вніс свої корективи у проведення багатьох запланованих культурно-мистецьких заходів. З огляду на карантинні обмеження, підвести підсумки конкурсу «РОЗУМ-fest» за вже усталеною традицією не вдалося. Організатори прийняли рішення провести підбиття підсумків конкурсу у два етапи – загальним голосуванням на офіційній сторінці Національного заповідника «Гетьманська столиця» у Facebook та голосуванням членів журі [5]. Також було підготовлено відеоролик із презентацією робіт конкурсантів на YouTube канал закладу [6].

2021 р. конкурс зібрав рекордну кількість учасників, понад 70 [7-8]. І саме цього року значно розширилася географія конкурсу, бо свої роботи до нього подали діти з Львівської, Дніпропетровської, Полтавської, Київської, Сумської та Чернігівської областей України [8].

Необхідно зазначити, що проведенню конкурсу «РОЗУМ-fest» передують і комунікаційна діяльність співробітників заповідника, яка здійснюється декількома шляхами. По перше готуються та надсилаються інформаційні листи до міських та районних відділів освіти. Проводяться лекції у навчальних закладах Батуринської ОТГ, та в навчальних закладах м. Бахмача та м. Конотопа. Враховуючи сучасні засоби комунікації, у 2020 р. було створено Viber-групу «Конкурс «РОЗУМ-fest», в якій постійно тримається комунікація організаторів з учасниками конкурсу. Безперечно залучаються й інші соціальні мережі та інтернет-ресурси. Так у 2021 р. інформацію про конкурс було розміщено у групі «Конкурси фестивалі» соціальної мережі Facebook, що, до речі, дало відчутний інтерес та зацікавлення конкурсом. Безперечно постійно готуються інформаційні повідомлення про початок підведення підсумків конкурсу, та офіційній сторінці Facebook Національного заповідника «Гетьманська столиця» публікуються самі творчі роботи, під хештегами: #Гетьманський_Батурин_очима_дітей; #Розум_фест_2021.

Всі ці зусилля не залишаються марними, за 5 років своєї історії Конкурс набув популярності, і понад 200 юних талантів прийняли у ньому участь. Серед робіт уже зібрано чималу колекцію портретів батуринських гетьманів, яскраво представлена в дитячій творчості тематика козацтва, архітектурні пам'ятки Батурина – палац Кирила Розумовського та Цитадель Батуринської фортеці, які виконанні різноманітними техніками від малюнку олівцем до ліплення, витинанки чи вишивки, не менш захоплюючими є і вірші, есе, твори, казки (рис. 1–6).

Варто зауважити, що аналогів даного Конкурсу, організованих музейними закладами, немає взагалі. Конкурс дає новий імпульс зацікавленості історією Української держави.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Перший «Розум-фест» в Батурині – надзвичайні результати та щирі емоції! URL: <https://upsz.cg.gov.ua/index.php?id=237449&tp> (дата звернення 28.04.2022).
2. У Батурині відбувся «Розум-фест». URL: <https://cheline.com.ua/news/culture/u-baturini-vidbuvsia-rozum-fest-foto-124154>. (дата звернення 29.04.2022).
3. Роботи переможців «Розум-фест». Слово «Гетьманської столиці». 2020. № 5(80). С. 8.
4. Батурин відзначає 350-річчя заснування в Батурині гетьманської резиденції. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2658127-baturin-vidznacae-350ricca-zasnuvanna-v-misti-getmanskoj-rezidencii.html>. (дата звернення 29.04.2022).
5. Про I етап «Розум фест». URL: <https://www.facebook.com/getmanskastolitsya.zarovidnyk/posts/1986287431669738> (дата звернення 29.04.2022).
6. Мій крок до перемоги у «Розум-фест» 2020. EURL: <https://www.youtube.com/watch?v=hdKazu7gKc0&t=154s>.
7. Роботи переможців «Розум-фест». Слово «Гетьманської столиці». 2021. № 2(83). С. 8.
8. Батурин – Горішні Плавні. Об'єднані РОЗУМ-фестом. URL: <https://www.facebook.com/vksthп/posts/1091031371396496>.

Yuliia Fursova
(Baturyn)

CHILDREN'S ART COMPETITION «ROZUM-FEST»: EXPERIENCE THE NATIONAL RESERVE «HETMAN'S CAPITAL»

The article is devoted to one of the areas of cultural and educational work of the National Reserve «Hetman's Capital» – the competition «ROZUM-Fest». Features of the competition, ways of its organization and popularization, cooperation and communication with the participants of the competition are described.

Key words: *Hetman Kyrylo Rozumovskyi Palace, competition «ROZUM-Fest», children, youth, National Reserve «Hetman's Capital».*

Рис. 1. Козацька церква з Батуринської фортеці.
Автор: А. Москаленко, м. Кононоп. 2020.

Рис. 2. Батурин – серце України. Автори: І. Токар та В. Дяченко, м. Конотоп. 2020 р.

Рис. 3. Гетьман Іван Мазепа. Автор: Д. Семянов, м. Батурин. 2019 р

Рис. 4. Погляд через віки. Автор: К. Лиса, м. Конотоп. 2019 р.

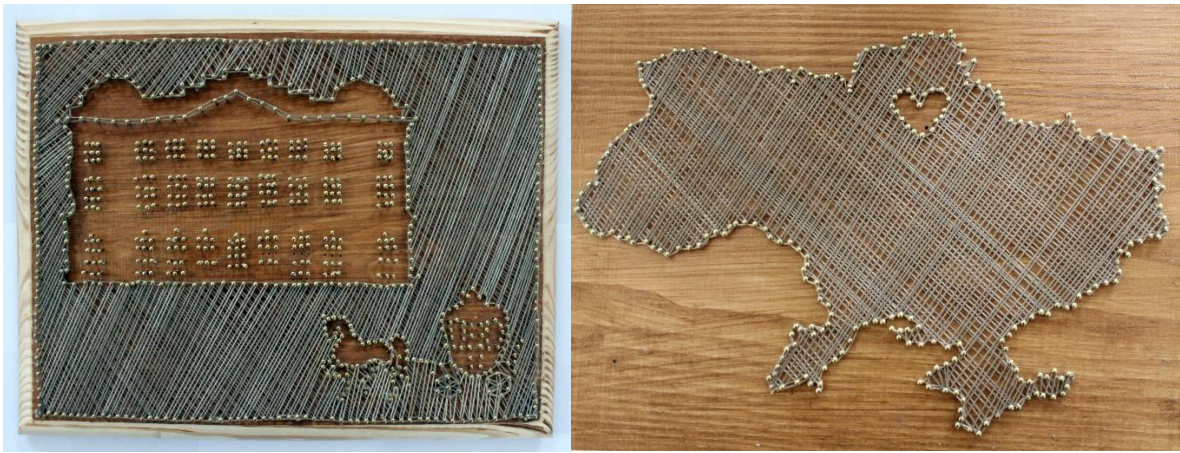

Рис. 5. А-Б. Батурын – серце України. Автор: К. Кербут, м. Батурын. 2019 р.

Рис. 6. Відлуння героїчних битв.
Автор: В. Буренко, м. Конотоп. 2019 р.